

Aanwezig:

- de leden: Elke Grommen, Ina Vanrijkel, Elke Lemmens, Lukas Van Broeck, Elke van Grimbergen, Caroline Claus, Siska Hoebeeck, Stijn Tondeur, Tina De Backer, Gerlinde De Vocht, Fred de Rijck, Jo Robberechts, Ina Vanrijkel, Katia De Coster, Elke Van Den Eynde, Pascale Merckaert, Lieven Monserez, Ruben Debusschere, Joris Claes, Tim Verheyen
- de administratie: Leander Fonteyn, Fabian Van De Velde, Bert Bijloos, Pieter Van Camp, Yves Boterdael, Marieke Dobbelaere
- Genodigde: Minister Pascal Smet, Collegelid bevoegd voor het VGC-Jeugdbeleid
- het kabinet: Emine Altuntas (kabinet Pascal Smet)

Afwezig met kennisgeving: Els Thange, Elke Seigneur, Riet Anciaux en Jan Bogaerts

1. Welkom

Lieven Monserez geeft een korte introductie over het verloop van de avond en de manier van werken m.b.t. de centrale thema's: convenant met JES vzw en een vraaggesprek met de Minister in spelvorm op basis van de beleidsverklaring 2007-2008 en de adviezen van de Jeugdraad van het voorbije werkjaar.

2. Mededelingen

Het verslag en de adviezen van de Jeugdraad van 8 november 2007 worden goedgekeurd.

3. Convenant tussen de VGC en JES vzw m.b.t. de jeugdwerkopdracht

3.1. Inleiding

An Van Damme (JES vzw) geeft een historisch overzicht van de ontwikkeling van JES vzw, van de oprichting van Jeugd en Stad in 1984 tot de veelzijdige werking in de drie grote Vlaamse steden anno 2008. Op zijn introduceert Tim Verheyen (JES vzw) de vier voor het jeugdwerk relevante takken van JES vzw. Caroline Claus licht de werking van Yota! toe, Ruben Debusschere spreekt over de Rockfabriek, etc. Samen met de uiteenzettingen worden de verschillende deelwerkingen ook op een ludieke wijze 'aan de lijve' ondervonden. De voorstelling vind je hier als bijlage.

3.2. Convenant tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie en vzw JES m.b.t. de Brusselse jeugdwerkopdracht

Pieter Van Camp overloopt het nieuwe convenant dat de VGC met JES vzw zal afsluiten en dat ter advisering voorligt. Hij geeft een toelichting bij de verschillende deelwerkingen en staat vooral stil bij de opdrachten die nieuw zijn in het convenant (opname van Yota!, De Kaart, De Kunstbende, Het Kampioenschap van Brussel, trefdagen voor jeugdhuizen- en jeugdateliers, etc.). Daarnaast komen uitgebreid de financiële middelen aan bod en wordt het principe van de forfaitaire subsidie in dit convenant toegelicht. Niet enkel de subsidies in het kader van het jeugdbeleid komen aan bod, ook subsidies vanuit Welzijn en Onderwijs (straathoekwerk, etc.) worden in kaart gebracht. Het convenant wordt unaniem goedgekeurd. Het nieuwe convenant met JES vzw en de toelichting voor de Jeugdraad kan je vinden als bijlage.

4. Vraaggesprek en spel met Collegelid Pascal Smet n.a.v. de beleidsverklaring 2007-2008 inzake het VGC-jeugdbeleid

Op basis van verschillende stellingen die werden opgemaakt op basis van adviezen van de Jeugdraad van het voorbije jaar (2006-2007) en de beleidsverklaring (2007-2008) van Pascal Smet, wordt een vraaggesprek en spel georganiseerd tussen de leden van de Jeugdraad en het bevoegde Collegelid.

Stelling 1: De plaats van het Nederlands moet versterkt worden in de speelpleinen. Kinderen uit het Nederlandstalig onderwijs moeten ook de kans krijgen hun vakantie in het Nederlands door te brengen.

Nu blijkt echter dat sommige monitoren er moeite mee hebben dat het Nederlands een vaste omgevingsfactor is op onze speelpleinen. Nochtans hebben alle monitoren Nederlandstalig onderwijs gevolgd.

De taalondersteuner van de jeugddienst dweilt niet graag met de kraan open.

Wat is de beste houding die we kunnen aannemen:

a. Monitoren die zich niet aan de regel houden, naar huis sturen.

b. Bij aanwerving/introductie zwaar de nadruk leggen op het belang van Nederlands voor de kinderen.

c. Fout taalgedrag door de vingers zien, want er zijn geen monitoren genoeg.

De Minister en de jeugdraad zijn het eens met elkaar: B is de te verkiezen optie.

De Minister legt de nadruk op het op een speelse manier in contact komen met het Nederlands. De speelpleinmonitoren moeten hier de nodige aandacht aan besteden. Dit wil zeggen dat ze ook over de nodige "tools" moeten beschikken om de kinderen op een correcte manier te begeleiden.

Ook het probleem van de selectie van animatoren komt aan bod. Ieder jaar blijkt het moeilijk om het aantal animatoren voor de speelpleinwerking rond te krijgen. Pascal Smet stelt dat de lonen voor animatoren verhogen geen juist signaal is. Men moet immers het juiste evenwicht vinden tussen een engagement op vrijwillige basis en een betaalde vakantiejob.

Het tekort aan animatoren komt deels ook doordat er in Brussel minder sprake is van een netwerk tussen de speelpleinen dan in het ruimere jeugdwerk. Hieraan wordt gewerkt door uitwisselingen en samenwerkingen te organiseren.

Stelling 2: De Jeugdraad van 13 september 2007 stelt dat het jeugdwerk niet gewapend is om vrijetijdsactiviteiten voor de jongste kleuters (3 tot 5 jaar) te organiseren, hetgeen vooral consequenties heeft voor de diverse speelpleinwerkingen.

Nu vangen de VGC-speelpleinen bijvoorbeeld meer kleuters op dan lagere schoolkinderen. Voor de jonge speelpleinmonitoren is het werken met peuters en kleuters echter bijzonder moeilijk en is hun vorming ook niet aangepast.

De Jeugdraad vraagt of de Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO's) zich niet bij uitstek kunnen concentreren op kleuters en dat zij kinderen uit het lager onderwijs vanaf een bepaalde leeftijd trachten warm te maken voor het jeugdwerk uit de buurt en hen daarnaar proberen door te verwijzen.

Welk standpunt moet het meest verdedigd worden in de gesprekken hierover?

a) De IBO's moeten zich uitsluitend concentreren op kleuters tijdens de schoolvakanties.

b) Kleuters mogen enkel op een VGC-speelplein worden toegelaten als er genoeg begeleiders met een aangepaste vorming aanwezig zijn.

c) Het speelplein draagt geen enkele opvoedkundige verantwoordelijkheid bij de kleuters. Die keuze wordt ook zo aan de ouders meegedeeld bij inschrijving. Er is enkel "bewaking" voor kleuters.

Beide partijen zijn het opnieuw eens met elkaar: B krijgt de voorkeur.

Kleuters vergen een andere aanpak dan lagere school kinderen. Speelpleinanimatoren hebben niet altijd de juiste vorming gekregen om goed om te gaan met kleuters. De IBO's zijn beter uitgerust om zich tot de allerkleinsten te richten. De minister stelt dat voor kleuters in de toekomst een alternatief moet worden gezorgd voor de speelpleinen, in principe hoort deze jongste leeftijdsgroep niet thuis op de speelpleinen.

De minister pleit ervoor om ook de opvangcapaciteit inzake kinderopvang (IBO's, kinderdagverblijven, etc.), zeker voor de jongste leeftijdsgroep (2,5-4/5-jarigen), uit te breiden.

Daarnaast dienen de speelpleinwerkingen meer te differentiëren op basis van leeftijd. Voor oudere kinderen (6 tot 12) zijn avontuurlijke speelpleinen de aangewezen manier om hun vakantietijd door te brengen.

Vanzelfsprekend kan deze transitie enkel realiteit worden mits grondig overleg tussen speelpleinwerkingen en de IBO's.

Stelling 3: Binnen het thema 'ruimte voor jeugd' is Aximax een nieuw paradepaardje van de VGC. De behoefte aan ruimte, zelfs de vraag naar 'tijdelijke' en 'gedeelde' ruimte, is echter niet verminderd. Het samenwerkingscharter met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over "groene ruimte" geeft dat aan. Binnen de bevoegdheden (en eigendommen) van de VGC kunnen nog heel wat acties ontwikkeld worden.

Welke actie is volgens jou op korte termijn het best realiseerbaar?

a) De infrastructuur van de onderwijsinstellingen van de VGC worden optimaal opengesteld voor jeugdinitiatieven.

b) De weiden, akkers en gronden van de VGC om en rond Het Neerhof worden ter beschikking gesteld voor jeugdactiviteiten.

c) Organisaties die in gebouwen van de VGC werken, moeten de leegstand tijdens de vakantie actief bestrijden door activiteiten voor kinderen en jongeren te ontwikkelen.

De meningen over deze stelling zijn verdeeld.

A wordt verdedigd door te stellen dat er voor de jeugdverenigingen weinig ruimte is in de stad, de aanwezige ruimte is vaak niet toegankelijk. Wanneer het brede school-idee gevolgd wordt kan dit extra jeugdwerk-ruimte opleveren.

De minister kiest resoluut voor B. Het openstellen van het Neerhof is op korte termijn het best realiseerbaar. Politiek is soms ook 'realpolitik': wat is op korte termijn haalbaar. Hij wijst er op dat andere publieke ruimte zoals speelstraten, de site van Thurn & Taxis, braakliggende percelen e.d. opengesteld moeten worden voor de kinderen en jongeren in de stad.

In feite moet er gestreefd worden naar de realisatie van alle drie de mogelijkheden. A en C zullen echter langer duren omdat daarvoor meer onderhandeld moet worden. De mensen die voor C kiezen, gaan ervan uit dat kinderen al genoeg op school zitten. In het weekend moeten ze andere plaatsen kunnen verkennen zoals GC's, Bozar,... Het ter beschikking stellen van het Neerhof is voor deze groep vanzelfsprekend. De echte uitdaging ligt in het vrijgeven van die andere VGC-gebouwen.

Een lid merkt op dat ook de kinderen zelf hun mening over de te volgen pistes moeten geven: laat hen zelf kiezen waar ze willen spelen.

Stelling 4: De jeugdraad merkt op de het vakantieaanbod (vooral voor kleuters) onder druk staat. De VGC wil met de gemeenten hierover overleggen. De VGC geeft (behoorlijk wat) subsidies aan 5 gemeenten die zelf speelpleinen organiseren. Er blijven dus heel wat gemeenten over waar de VGC Nederlandstalige speelpleinen organiseert in de plaats van de gemeenten. Dat kost die gemeenten niets en slechts 2 gemeenten stellen hun scholen ter beschikking.

Welke werkwijze is het meest aangewezen?

a. De VGC organiseert, de gemeente betaalt de rekening.

b. De gemeente organiseert taalgesplitste vakantie-initiatieven, de VGC subsidieert.

c. We laten de organisatie over aan één grote vzw: de ouders, VGC en de gemeente financieren.

De meningen over deze stelling zijn verdeeld, de drie groepen verantwoordden hun keuze.

Optie C wordt gekozen omdat het een gedeelde verantwoordelijkheid betreft en dus gedeelde financiering. Het beleid moet een duidelijke lijn trekken in haar samenwerking met de gemeenten. Wanneer één grote vzw speelpleinen organiseert in 19 gemeenten, kan de eigenheid en dynamiek van elk afzonderlijk speelplein wat verloren gaan.

Pascal Smet ziet in alle drie de stellingen belangrijke voordelen. Met stelling A kan het beleid de kwaliteit garanderen, kan er een duidelijke lijn worden getrokken en krijgt men de noodzakelijke spreiding van de

speelpleinen. Het 'betalen van de rekening' kan ook in natura door bijvoorbeeld het ter beschikking stellen van een school.

Optie B heeft als voordeel dat de last voor de VGC tot een minimum wordt beperkt, enkel de controle op kwaliteit blijft over. Er kan zo ook beter ingespeeld worden op de noden van elk speelplein apart. Het risico is dat op termijn de gemeente haar Nederlandstalig aanbod kan afschaffen.

Stelling 5: Waaraan moet de VGC bij de hervorming van de WMKJ's prioritair aandacht besteden?

- a. Aan de vraag van anderstalige ouders met kinderen ingeschreven in het N-onderwijs naar een uitbreiding van het Nederlandstalig vrijetijdsaanbod?*
- b. Aan de vraag van heel wat WMKJ's om tweetalig jeugdwerk mogelijk te maken en te zoeken naar cofinanciering door de Franstalige overheden?*
- c. Aan de oprichting van een fusieorganisatie (een grote wmkj-structuur) zodat de vele centen die naar deze jeugdwerkvorm gaan beter worden ingezet en er dus meer tijd kan gaan naar het jeugdwerk ipv naar beheerstaken (administratie, boekhouding, etc.).*

A wordt geapprecieerd om de tweetaligheid van het BHG. Het is altijd handig om een tweede taal (Nederlands) te beheersen. Er wordt gesteld dat Marokkaanse ouders hun kinderen naar het Nederlandstalig onderwijs sturen om alle kansen op de arbeidsmarkt gaaf te houden. Deze kinderen beginnen echter met een achterstand op zowel economisch, sociaal als cultureel vlak. Deze ouders willen hun kinderen ook in de vrije tijd onderdompelen in het Nederlands. We moeten ervoor zorgen dat deze keuze gegarandeerd wordt en dat er dus een uitgebreid Nederlandstalig vrijetijdsaanbod is.

De verdedigers van optie B stellen dat WMKJ's buurtgericht werken en dat het raar is om een buurt op te delen naar taal, een buurt kan simpelweg niet gesplitst worden. Door al die aandacht voor het Nederlands lijkt het soms wel alsof we niet in een tweetalig Brussel willen wonen en spelen.

De derde optie wordt verdedigd door te stellen dat dit de administratieve overlast vermindert. Zo kom je toe aan de echte "jeugdwerktaken", waar nu vaak te weinig tijd voor is.

De Minister beklemtoont dat het niet "of" is, maar wel "en". Tweetaligheid in het jeugdwerk moet, als open en buurtgericht jeugdwerk, in principe mogelijk zijn. Volgens Pascal Smet is het de COCOF/Franse Gemeenschap die hierin dwars ligt en niet wil investeren in initiatieven die door de VGC/Vlaamse Gemeenschap worden betoelaagd. Maar, zo waarschuwt hij, we mogen niet vervallen in een situatie (zoals in sommige WMKJ's) waar de monitoren/beroepskrachten enkel Frans praten; dit is een brug te ver. Het is de plicht van de VGC om zich te richten naar al wie zich openstelt naar de Nederlandstalige gemeenschap in Brussel, de financiële middelen die vanuit de VGC naar de sector gaan, dienen in eerste instantie dan ook naar het Nederlandstalige jeugdorganisaties te gaan.

Zelf kiest de minister voor C. Pascal Smet plaatst alle administratieve en beheerstaken liefst in één grote vzw. Hij voegt eraan toe dat het debat over de WMKJ's vlotter verlopen zou zijn, indien er reeds een dergelijke structuur bestaan had.

Stelling 6: Kansarme jongeren participeren weinig aan het aanbod van de grote kunst- en cultuurhuizen. Wat moet de VGC hieraan doen?

- a. Niets. Minister Bert Anciaux heeft verklaard ervoor te willen zorgen dat jongeren in Vlaanderen en Brussel naar musea zouden moeten kunnen gaan voor 1 EUR. Dat is ruim voldoende, de VGC hoeft hieromtrent niets meer te doen.*
- b. De drempel die er bestaat moet vooral verlaagd worden door de communicatie aan te passen en doelgroepgericht te communiceren.*
- c. Het cultureel aanbod in musea en cultuurhuizen zelf zou aangepast moeten worden want het sluit niet aan bij de leefwereld van jongeren. Er zou veel meer kunst- en cultuur voor en door jongeren in het aanbod moeten komen.*

Alle leden zijn er het over eens dat er geen goede communicatie bestaat naar jongeren. Ook het aanbod is niet altijd doelgroepgericht. De wijze van presentatie, methodiek en de manier om te gidsen kan anders. De stijl van het aanbod moet aangepast worden aan de jongerencultuur.

De Minister gaat voor optie C. Volgens hem is een aangepast aanbod al een vorm van communicatie. De cultuurhuizen moeten duidelijk maken aan de jongeren dat het aanbod er voor hen is. Ze moeten 'goesting' creëren. Speciale activiteiten voor jongeren zorgen ervoor dat de drempel wegvalt. Positieve ervaringen met cultuur zijn zo de beste reclame. De experimenten in de KVS hebben overduidelijk aangetoond dat

deze methode ook voor de Marokkaanse gemeenschap werkt. Goede voorbeelden zijn: BOZAR, KVS, Natuurhistorisch Museum. Als het aanbod opgesteld wordt door en met jongeren, zullen zij zich ook aangesproken voelen. Participatie is dus nodig.

De voorzitter bedankt de Jeugdraadsleden voor hun komst.

Lieven Monserez
Voorzitter

* * * * *